UPPLANDS VÄSBY

# Tjänsteutlåtande

Renhållningsingenjör
Kerstin Kökeritz
08-59097716
Kerstin. kokeritz@upplandsvasby.se

Datum:
2026-09-22

Diarienummer:
KS/2026:368

Kommunstyrelsen

# Avfallstaxa och avfallsbudget för Upplands Väsby kommun 2027

## Kommunstyrelsens teknik- och fastighetsutskott förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt följande:

1. Kommunfullmäktige antar avfallstaxa 2027 för Upplands Väsby kommun.
2. Avfallstaxa för Upplands Väsby kommun 2027 gäller från 1 januari 2027.
3. Avfallstaxa för Upplands Väsby kommun 2026 upphör att gälla 1 januari 2027.

## Sammanfattning av ärendet

Den kommunala avfallshanteringen är avgiftsfinansierad. Kostnaderna för hantering av det kommunala avfallet baseras bland annat på gällande insamlings- och behandlingsavtal.

Avfallsverksamheten utgår från kalkylerade nödvändiga kostnader och avfallstaxan bygger på ett flertal mer eller mindre svårbedömda och inexakta komponenter, exempelvis antal och typ av abonnemang och insamlade avfallsmängder Om utfallet blir så att inkomsterna från avgiftsuttaget överskrider de nödvändiga kostnaderna har verksamheten i princip en skuld till avfallskollektivet (abonnenterna). Skulden bör regleras så att överskjutande medel går tillbaka till avfallskollektivet, vilket kan göras genom att man; gör ett underuttag de kommande åren eller genom att man antingen sänker avgifterna eller att verksamheten har nödvändiga kostnadsökningar. I början på året 2026 har verksamheten en skuld till avfallskollektivet på cirka 2,1 miljoner kronor (överskott).

Inför 2026 antogs en avfallstaxa med oförändrade avgifter, vilket lett till ett beräknat underskott i verksamheten på cirka 8,3 miljoner kronor. Ett antal åtgärder har genomförts för att begränsa verksamhetens kostnader. Det prognosticerade underskottet är efter tertial två cirka 3 miljoner kronor i slutet av året, före justering mot det egna kapitalet.

I förslaget till avfallstaxa 2027 görs justeringar för kommunens ökade kostnader för insamling, behandling och administration av kommunalt avfall samt förpackningsavfall, med utgångspunkten att ekonomin ska vara i balans. Den totala kostnaden för hantering av

kommunalt avfall samt förpackningsavfall uppskattas till cirka 82,6 miljoner kronor, exklusive prognostiserat underskott.

## Ekonomiska konsekvenser

Beslutet om justering av avfallstaxan medför justeringar för kommunens ökade kostnader för insamling och behandling av insamlat avfall. Avfallshanteringen är budgeterad utifrån ett nollresultat och kostnaderna kan komma att påverkas av bland annat insamlade avfallsmängder, mängden utsorterat matavfall och utökningen av insamlingen av förpackningsavfall.

För enbostadshushåll med hämtning av matavfall och restavfall varannan vecka blir den sammantagna höjningen för kommunalt avfall och förpackningar 85 kronor per år.

För ett flerbostadshus med 30 lägenheter som har hämtning av restavfall i två 660-liters kärl och matavfall i två 140-liters kärl varje vecka blir det en höjning med cirka 42 kronor per lägenhet och år för hämtning av kommunalt avfall och hämtning av förpackningar på standardnivå.

## Barnrättsperspektivet

Insamling och behandling av hushållsavfall är en väsentlig del av samhällets infrastruktur. Genom att ta tillvara på resurser i avfallet och minska utsläpp genom bland annat hantering av farligt avfall bidrar kommunens hantering av avfall till ökad folkhälsa och hållbart klimat. Hållbar avfallshantering är avgörande för att nå satta miljömål och ett hållbart samhälle, vilket är av stor vikt för framtida generationer.

Att arbeta med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och att samtliga hushåll sorterar matavfall samt verkas för ökat återbruk och minskade avfallsmängderna bidrar till att nå en hållbar avfallshantering som är en förutsättning för hållbar tillväxt och god livsmiljö.

_____

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Kretsloppschef

## Beslutsunderlag

1. Avfallstaxa för Upplands Väsby kommun 2027, 2026-09-22
2. PM Underlag inför beslut om avfallstaxa 2027

---

## Ärendet i sin helhet

Den totala kostnaden för hantering av det kommunala avfallet 2027 uppskattas till cirka 61,7 miljoner kronor. Med kommunalt avfall menas bland annat matavfall, restavfall, grovavfall, trädgårdsavfall med mera.

Den totala kostnaden för hantering av förpackningsavfall 2027 uppskattas till cirka 20,9 miljoner kronor. Den totala ersättningen från förpackningsproducenterna uppskattas till 14,6 kronor.

### Grundavgifter kommunalt avfall

Till 2027 föreslås en mindre justering av grundavgiften för kommunalt avfall. Grundavgiften för kommunalt avfall höjs med 20 kr per år inklusive moms för en- och tvåbostadshus och för flerbostadshus med 16 kronor per lägenhet och år inklusive moms jämfört med avfallstaxa 2026. Se samtliga grundavgifter i ”PM Underlag inför beslut om avfallstaxa 2027”.

### Övriga tjänster kommunalt avfall

- Höjning av hämt- och behandlingsavgift för restavfall från hushåll med upp till 6 procent. Hämtningsavgiften för restavfall i 140 l kärl behålls oförändrad, vilket ger incitament att byta till 140-literskärl från 190-literskärl och öka utsorteringen.
- För de kunder som har separat behandlingsavgift höjs avgiften för behandling av restavfall med cirka 9 procent så att avgiften motsvarar SÖRAB:s behandlingsavgift medan avgiften för matavfall behålls oförändrad.
- Oförändrad hämt- och behandlingsavgift för matavfall från hushåll.
- Höjning av hämt- och behandlingssavgifter för regelbunden hämtning av grovavfall, med upp till 10 procent.
- Höjning av hämt- och behandlingssavgifter för regelbunden hämtning av trädgårdsavfall med cirka 16 procent och för latrinavfall med cirka 6 procent.
- Höjning av avgifter för hämtning av tillfälliga containrar och storsäckar med cirka 20 procent.
- Behandlingsavgifter för grovavfall, höjs så att de motsvarar SÖRAB:s avgifter.
- I och med att kommunens ansvar för visst verksamhetsavfall minskar (se även **Fel! Hittar inte referenskälla.**) och att verksamheternas ansvar för sitt kommunala avfall ökar behöver taxan för hämtning från verksamheter justeras så att den inte understiger kostnaden. Det innebär att avgifter för hämtning och behandling av matavfall från verksamheter sammantaget höjs med cirka 50 procent.

  Avgiften för hämtning av matavfall från verksamheter har tidigare hållits på en lägre nivå i miljöstyrande syfte, för att stimulera utsortering av matavfall. Kostnaden har därmed inte fullt ut täckts av matavfallsavgiften utan till stor del finansierats genom avgifterna för restavfall från verksamheter. När verksamheternas ansvar förändras finns det skäl att minska denna korssubventionering och i högre grad låta respektive tjänst bära sina egna kostnader.

  Den föreslagna höjningen innebär därför en anpassning mot en mer kostnadsriktig avgift för matavfallsinsamlingen. Taxan för matavfall från verksamheter delas upp i två olika typer. En taxa med fast antal kärl där behandlingen ingår, avsedd för verksamheter med mindre mängder matavfall. För verksamheter med större mängder

matavfall eller ABP-material behålls taxekonstruktionen med separat hämtavgift för varierande antal kärl och separat behandlingsavgift.

Vissa mindre justeringar görs av hämt- och behandlingsavgifter för restavfall. Behandlingsavgiften för restavfall höjs med 9 procent för att motsvara SÖRAB:s behandlingsavgift.

- Insamlingskostnaderna för delentreprenad 2 (slam- och fettavfall) dubblerades i och med nya avtal som började gälla den 1 oktober 2022, en särskild reglering av dessa avgifter påbörjades 2024. Inriktningen var att avgifterna för hantering av slam- och fettavfall skulle regleras över en treårsperiod för att år 2027 kunna landa i balans utifrån självkostnadsprincipen. Detta innebar en höjning med cirka 30 procent varje år för slamtömning.

  Till 2026 höjdes inte taxan, vilket innebär att betydande taxehöjningar behöver göras både 2027 och 2028 för att komma i balans med entreprenadkostnaderna. Taxan för slamtömning förslås höjas med cirka 30 procent och för tömningar av fettavfall höjs med cirka 15 procent och för behandling av fettavfall med cirka 30 procent.

### Förpackningar

Till år 2027 föreslås grundavgiften för förpackningsavfall ligga kvar på samma nivå som tidigare och särskilda hämtavgifter för förpackningsavfall föreslås införas, se tabell över dessa grundavgifter och taxor i ”PM Underlag inför beslut om avfallstaxa 2027”.

Hämtavgifterna tas ut för de hämtningar som är utöver de hämtningar som ersätts av producentansvarsorganisationen. Kommunen mottar ersättning för hämtning varannan vecka av papper- och plastförpackningar, samt ersättning för hämtning var fjärde vecka av metall- och glasförpackningar,.

### Vad innebär förslaget för hushållen?

Några förändringar för vanligt förekommande abonnemang:

- För ett enbostadshus med hämtning av matavfall varannan vecka och restavfall i ett 190-literskärl med hämtning varannan vecka samt utbyggd fastighetsnära insamling av förpackningar innebär förslaget en höjning med 85,00 kronor per år inklusive moms jämfört med avfallstaxa 2026.
- För ett enbostadshus med hämtning av matavfall varannan vecka och restavfall i ett 190-literskärl med hämtning var fjärde vecka samt utbyggd fastighetsnära insamling av förpackningar innebär förslaget en höjning med 52,50 kronor per år inklusive moms jämfört med avfallstaxa 2026.
- För ett enbostadshus med hämtning av matavfall varannan vecka och restavfall i ett 140-literskärl med hämtning varannan vecka samt utbyggd fastighetsnära insamling av förpackningar innebär förslaget en höjning med 20 kronor per år inklusive moms jämfört med avfallstaxa 2026.
- För ett flerbostadshus med 30 lägenheter med hämtning av restavfall och matavfall varje vecka samt insamling av förpackningar på standardnivå innebär förslaget en höjning med 42,00 kronor per lägenhet och år jämfört med avfallstaxa 2026.

- För ett flerbostadshus med 30 lägenheter med hämtning av restavfall och matavfall varje vecka samt tätare hämtning av förpackningar än standardnivå innebär förslaget en höjning med 250,00 kronor per lägenhet och år jämfört med avfallstaxa 2026.

Tabell med närmare beskrivning dessa exempel finns i ”PM Underlag inför beslut om avfallstaxa 2027”.

Bilaga/bilagor:

1. Avfallstaxa för Upplands Väsby kommun 2027
2. PM Underlag inför beslut om avfallstaxa 2027

## Kontoret för samhällsbyggnad

Anna von Axelson

Chef för kontoret för samhällsbyggnad

Celeste Hoffman

Kretsloppschef